

ประชากรวัยเรียนลด! ครม.ยوبرวม 6 มหา'ลัย 6 จังหวัด

หมายเหตุ : สารสำคัญของร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐโดยการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษา เสนอโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2554

3.สาระสำคัญของเรื่อง

3.1 การขยายตัวด้านจำนวนของสถาบันอุดมศึกษาทำให้เกิดปัญหาการไร้ทิศทาง ความซ้ำซ้อน การขาดคุณภาพ การขาดประสิทธิภาพ หากพิจารณาการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งรวมถึงวิทยาเขตที่เป็นทางการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดกระทรวงอื่นๆ ได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (กก.) วิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) วิทยาลัยการทหาร ในสังกัดกระทรวงกลาโหม (กท.) ฯลฯ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 303 แห่ง กระจายอยู่ทุกภูมิภาคในประเทศไทย

3.2 คณะกรรมการอุดมศึกษาได้มีคำสั่ง 1/2553 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2553 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการจัดตั้งมหาวิทยาลัยโดยการหลอมรวม ยุบรวมและการยกเลิกสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย รองเลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เป็นประธาน นายภราดา บัญชาแสงหิรัญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 ท่าน ร่วมเป็นอนุกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณาข้อเสนอการจัดตั้งมหาวิทยาลัยและได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมสถานที่จัดตั้งจำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย การจัดตั้งมหาวิทยาลัยฝั่งอันดามัน ณ จังหวัดกระบี่ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ จังหวัดตาก และการจัดตั้งมหาวิทยาลัยระยอง ณ จังหวัดระยอง ตลอดจนการศึกษาแนวโน้มที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวโน้มจำนวนประชากร แนวโน้มจำนวนนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งข้อมูลความต้องการแรงงาน และได้จัดทำร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษาที่มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสรุปว่า โดยหลักการไม่ควรมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐใหม่ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีอยู่สามารถรองรับนักศึกษาในปัจจุบันได้ ประกอบกับในอนาคตแนวโน้มจำนวนนักศึกษาจะลดลง แต่ควรใช้วิธีการหลอมรวม ยุบรวมสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้รัฐควรสนับสนุนการสร้างการแข่งขันให้กับมหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้ว โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยใหม่ และวิทยาเขตต่างๆ เพื่อให้เป็นสถาบันที่มีคุณภาพ มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการทั้งการบริหารทั่วไปและการบริหารวิชาการ โดยมีแผนดำเนินงาน ทิศทางและงบประมาณในการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้การจัดสรรงบประมาณอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางพัฒนาของมหาวิทยาลัย

3.3 ลักษณะประชากรไทยในอนาคตจากการฉายภาพประชากรตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 ต่อไปอีก 30 ปีข้างหน้า จนถึงปี พ.ศ.2578 ซึ่งดำเนินการโดยคณะทำงานฉายภาพประชากร ของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าประชากรในอนาคตเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ จนอึมครึมและลดลง ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากภาวะการเจริญพันธุ์ที่ลดลงต่ำลงและคนไทยมีชีวิตยืนยาวขึ้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้โครงสร้างอายุของประชากรเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด หากดูที่จำนวนประชากรเด็กที่ต่ำกว่า 15 ปี ในช่วงปี พ.ศ.2548-2578 จะมีจำนวนลดลง 14 ล้านคน (ร้อยละ 23 ของประชากรทั้งหมด) เหลือ 5 ล้านคนเศษ (ร้อยละ 14) ส่วนประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) นั้นมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย กล่าวคือ ในช่วง พ.ศ.2548-2558 จำนวนจะเพิ่มขึ้นจาก 41 ล้านคน เป็น 43 ล้านคน หลังจากนั้นจะลดลงเหลือ 38 ล้านคน ใน พ.ศ.2578 อาจกล่าวได้ว่าจำนวนประชากรวัยแรงงานในอนาคตอีก 38 ปีข้างหน้าเกือบไม่เปลี่ยนแปลงเลยก็ได้ อย่างไรก็ตาม การที่จำนวนประชากรวัยเด็กจะลดลงอย่างมาก ส่งผลทำให้จำนวนประชากรในวัยเรียน (6-21 ปี) ลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 16 ล้านคน ในปี พ.ศ.2548 เป็น 11 ล้านคน ในปี พ.ศ.2578 สำหรับประชากรกลุ่มสุดท้ายคือ กลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) คนกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ในปี พ.ศ.2548 มีประชากรสูงอายุ 6 ล้านคนเศษ (ร้อยละ 10) เมื่อถึงปี 2578 จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น 16 ล้านคน (ร้อยละ 25) เท่ากับเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว ในเวลาราวๆ 30 ปีเท่านั้น

3.4 ข้อมูลด้านการศึกษาในปัจจุบันแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรที่เข้าสู่ระดับอุดมศึกษา

3.4.1 จำนวนนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวโน้มลดลงจากข้อมูลรายงานประจำปีของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในช่วงปีการศึกษา 2546-2552 โดยนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษามีการลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเริ่มลดลงในปี 2549 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีการขึ้นลงของจำนวนนักเรียน อย่างไรก็ตามภาพรวมจำนวนนักเรียนในสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา

3.4.2 จำนวนนักเรียนโรงเรียนเอกชนและการศึกษานอกระบบโรงเรียนในปีการศึกษา 2547-2551 ถึงแม้ในภาพรวมจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีแต่เป็นการเพิ่มในอัตราที่ลดลง

3.4.3 จำนวนนักเรียนระดับอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะระดับ ปวช. มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปีการศึกษา 2551

3.4.4 จำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ระดับอุดมศึกษาถึงแม้จะยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอัตราที่ไม่สม่ำเสมอและลดลงในบางสถาบัน อย่างไรก็ตาม จำนวนนี้จะลดลงตามแนวโน้มของจำนวนนักเรียนระดับพื้นฐานการศึกษาที่มีการลดลงอย่างต่อเนื่อง

3.5 รัฐได้เคยจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาโดยการหลอมรวมสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดเดียวกันรวม 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ที่เกิดจากการรวมวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส

สังกัด สธ. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา และวิทยาลัยการอาชีพตากใบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ศธ. และมหาวิทยาลัยนครพนมที่เกิดจากการหลอมรวม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม และวิทยาเขตนครพนมของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม วิทยาลัยการอาชีพธาตุพนม วิทยาลัยการอาชีพนาหว้า สังกัด คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ศธ. และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีน นครพนม สังกัด สธ. มหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง ถึงแม้จะมีความก้าวหน้ามา โดยลำดับ แต่ก็ประสบปัญหาด้านการบริหารและด้านบุคลากรอันเนื่อง มาจากการหลอมรวมที่มาจากสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ต่างสังกัดและต่าง กระทรวง ทำให้ไม่สามารถเติบโตอย่างรวดเร็วได้ดังที่คาดหวัง

3.6 คณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ 3/2554 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2554 ได้ให้ความเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และแนวทางการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการจัดการ อุดมศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความ ต้องการของท้องถิ่นและสังคมอย่างแท้จริง และให้คำแนะนำรัฐมนตรีและ คณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดเป็นนโยบายต่อไป

การที่ต้องจัดทำร่างนโยบายดังกล่าว เนื่องจาก ศธ. โดยสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับมอบหมายให้พิจารณาข้อเสนอจัด ตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐโดยการหลอมรวม ทั้งจากจังหวัด และนักการเมือง โดยการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันศึกษาในพื้นที่ เพื่อจัดตั้งเป็น มหาวิทยาลัยประจำจังหวัดหลายแห่ง ได้แก่

3.6.1 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยที่จังหวัดชุมพร เสนอโดยจังหวัด ชุมพร เป็นการยุบรวมมหาวิทยาลัยแม่โจ้ วิทยาเขตชุมพร กับสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร เมื่อ ยุบรวมแล้วจะเกิดมหาวิทยาลัยขึ้น 1 แห่ง

3.6.2 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยภาคใต้ตอนบน ณ จังหวัด สุราษฎร์ธานี เสนอโดยจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการยุบรวมมหาวิทยาลัย ราชภัฏสุราษฎร์ธานีกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต สุราษฎร์ธานี เมื่อยุบรวมแล้วจะเกิดมหาวิทยาลัยขึ้น 1 แห่ง

3.6.3 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เสนอ โดยจังหวัดตาก เป็นการยุบรวมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนฑลล้าน นนา วิทยาเขตตาก กับมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ศูนย์อุดมศึกษา แม่สอด ซึ่งในปัจจุบันได้มีการขอเปลี่ยนแปลงเป็นการยกฐานะของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมนฑลล้านนา วิทยาเขตตากขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อมีการ จัดตั้งแล้วจะเกิดมหาวิทยาลัยขึ้น 1 แห่ง

3.6.4 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เสนอโดยจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการยุบรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมนฑลอิสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ เมื่อยุบรวมแล้วจะเกิดมหาวิทยาลัย ขึ้น 1 แห่ง

3.6.5 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยระยอง เสนอโดยจังหวัดระยอง เป็นการยุบรวมมหาวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย และวิทยาลัยเทคนิค ฆาปตาพุด เมื่อยุบรวมแล้วจะเกิดมหาวิทยาลัยขึ้น 1 แห่ง ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการจัดตั้งเปลี่ยนแปลงเป็นการจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3.6.6 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยของฝั่งทะเลอันดามัน เสนอโดย จังหวัดกระบี่ เป็นการหลอมรวมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิทยา บริการกระบี่ กับสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่ และวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีกระบี่ ซึ่งปัจจุบันขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยของฝั่งทะเล อันดามัน โดยไม่ใช้รูปแบบการหลอมรวม ยุบรวม อย่างไรก็ตาม การจัด ตั้งจะทำให้เกิดมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น 1 แห่ง

วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เมื่อร่างนโยบายประกาศ ใช้ ศธ.จะได้ใช้แนวทางในการพิจารณาการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ ใหม่ต่อไป (รายละเอียดตามหนังสือ ศธ. ที่ ศธ 0503 (3)/3977 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2554)

ศธ.จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อ 1

4.ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

4.1 มทพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างข้อเสนอแนะมีวัตถุประสงค์เพื่อ การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งในการจัดการอุดมศึกษาของประเทศให้ มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและสนองตอบความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น สังคม อย่างไรก็ตาม ควรจะมีการศึกษาความเป็นไปได้และความต้องการ จากทุกภาคส่วนในสังคมและในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาคน ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

4.2 ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เห็นสมควรให้ความเห็นชอบ โดยมีข้อเสนอเพิ่ม เต็มว่า โดยหลักการไม่ควรมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐใหม่ เนื่องจากจะ มีผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ขนาดใหญ่ หรือ อปท.รูปแบบพิเศษที่มีความพร้อม มีงบประมาณและมีศักยภาพในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 41-42 ซึ่งกำหนดว่า อปท.มีสิทธิ์จัดการศึกษาใน ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความ ต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้ ศธ.กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อปท. และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริม อปท.ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐาน การศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนในการจัดการ ศึกษาของ อปท. และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 80 (4) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้ อปท.จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานการ ศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และมาตรา 281 รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ อปท.ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตาม เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

4.3 สำนักงาน ก.พ.พิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการตามร่างข้อ เสนอแนะตามที่ ศธ.เสนอ ซึ่งนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้สถาบัน อุดมศึกษาของรัฐมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีจำนวนที่เหมาะสมและตอบ สสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศได้ในระยะยาว

4.4 สปป.พิจารณาแล้วเห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะ พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ มหาวิทยาลัยที่มีอยู่เดิม ในการตอบสนองความต้องการในท้องถิ่นและการ พัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศตามที่ ศธ.เสนอเพื่อใช้เป็นแนวทาง ปฏิบัติต่อไป โดยมีข้อสังเกตว่า การหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษา ดังกล่าวจะต้องดำเนินการอย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ ทางด้านการศึกษา ศักยภาพ ประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณเพิ่มขึ้น ทั้งด้านบุคลากรและการลงทุนในระยะยาว ตลอดจน ควรกำหนดแนวทางเพื่อไม่ให้สถาบันการศึกษาของรัฐไปจัดตั้งหรือขยาย วิทยาเขตในพื้นที่ที่มีการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษาด้วย

4.5 สศช.พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

4.5.1 เห็นควรให้ความเห็นชอบร่างข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปเป็น กรอบแนวทางในการพิจารณาการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐใหม่ต่อไป โดยวิธีการจะต้องเป็นการหลอมรวม ยุบรวมสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่อการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐใหม่ หรือไม่ทำให้เกิดมหาวิทยาลัยใหม่ ขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่จะพอเพียงเมื่อเชื่อมโยงกับ

โครงสร้างของประชากรที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ระดับอุดมศึกษาจะลดลงตามแนวโน้มของจำนวนนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการลดลงอย่างต่อเนื่อง และหลายประเทศที่เข้าสู่โครงสร้างประชากรสูงอายุได้มีการหลอมรวมและยุบรวมสถาบันอุดมศึกษาเช่นกัน

4.5.2 เพื่อให้การหลอมรวมและยุบรวมสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น เชื่อมโยงกับการมีงานทำ อีกทั้งไม่เป็นภาระงบประมาณของภาครัฐและการลงทุนในอนาคต ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางดังกล่าว ควรกำหนดเงื่อนไขให้มีการเสนอแผนบริหารจัดการทรัพยากรที่บูรณาการในมิติพื้นที่ทั้งด้านสถานศึกษา ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ และด้านความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมทั้งการติดตามประเมินผลการหลอมรวม ยุบรวมสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านมา เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาแนวทางในการดำเนินการให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

4.6 สำนักงาน ก.พ.ร.ยืนยันความเห็นที่ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว (ตามข้อ 2.2.3)

4.7 ฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

4.7.1 เห็นด้วยในหลักการตามร่างข้อเสนอแนะตามที่ ศส.เสนอ ซึ่งจะให้เกิดการบูรณาการภารกิจจัดการการศึกษาและจัดการทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การหลอมรวมหรือยุบรวมต้องไม่ทำให้เกิดมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง เนื่องจากจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่เพียงพอแล้วเมื่อพิจารณาเทียบกับแนวโน้มความต้องการและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ

4.7.2 ในการดำเนินการ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่ามหาวิทยาลัยที่เกิดจากการหลอมรวมหรือยุบรวมจะมีเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างไร และควรกำหนดเงื่อนไขให้มีการเสนอแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนบูรณาการทรัพยากร และแผนการติดตามประเมินผล ก่อนการดำเนินการทุกครั้งด้วย

4.8 ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการพิจารณาแล้วเห็นด้วยในหลักการตามร่างข้อเสนอแนะตามที่ ศส.เสนอ ซึ่งจะทำให้การจัดการอุดมศึกษาของรัฐมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน รวมทั้งเป็นการบูรณาการงานด้านการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศในระยะยาว

5. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

5.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 80 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ฯลฯ

(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ฯลฯ

5.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

มาตรา 21 บัญญัติให้กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 34 วรรคสาม บัญญัติให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความ เป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตาม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 35 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้องค์ประกอบของคณะกรรมการ ตามมาตรา 34 ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน องค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการ ประเภทอื่นรวมกัน

มาตรา 36 บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา 21

ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้นๆ

5.3 คณะรัฐมนตรีมีมติ (15 มกราคม 2551) เห็นชอบในหลักการ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายตามที่ ศส.เสนอ โดยให้ ศส.รับความเห็นของ กระทรวง กสท โทรคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สส. สศช. ส่งป. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งความเห็นของคณะรัฐมนตรีดังต่อไปนี้ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

5.3.1 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวควรเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญแก่การทํารวจวิจัยพื้นฐาน (basic research) มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไปได้

5.3.2 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวควรสอดคล้องกับแนวนโยบายพัฒนาการของโลกในเรื่องต่างๆ เช่น การเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ องค์ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นหลักประกันประสิทธิภาพเสรีขั้นพื้นฐานของประชาชน รวมถึงลดถึงการให้ความสำคัญแก่การประหยัดพลังงานและการรักษาสังแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้

5.3.3 กรอบแผนอุดมศึกษาควรครอบคลุมการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งถือเป็นวิธีการบริหารจัดการวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่ควรเปรียบเทียบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบทุนนิยมหรือเสรี เพราะอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้

6.ความเห็น

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอเรื่องนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการขอจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐต่อไป ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบด้วยในหลักการ โดยประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาคการศึกษามีความเห็นที่ไม่ควรเป็นการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ และสำนักงานประมาณมีข้อสังเกตว่าการหลอมรวม ยุบรวมสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว จะต้องดำเนินการอย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ศักยภาพ ประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณเพิ่มขึ้นทั้งด้านบุคลากรและการลงทุนในระยะยาว ตลอดจนควรกำหนดแนวทางเพื่อไม่ให้สถาบันการศึกษาของรัฐไปจัดตั้งหรือขยายวิทยาเขตในพื้นที่ที่มีการหลอมรวม ยุบรวม สถาบันอุดมศึกษาด้วย จึงเห็นสมควรนำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณา

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วยแล้ว.